

Številka: 00104-246/2019/4

Datum: 19. 9. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s politiko razvojne pomoči za nekatere regije in lokalne skupnosti

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije naslovil vprašanje v zvezi s politiko razvojne pomoči za nekatere regije in lokalne skupnosti, na katerega Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju podaja svoj odgovor.

Na postavljeno poslansko vprašanje podajamo naslednji odgovor:

25. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16)) določa dodatne začasne ukrepe razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo, Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2019 (Uradni list RS, št. 87/09, 82/15 in 27/17) pa za območje Pomurja. Vlada Republike Slovenije vse od leta 2010 izvaja dodatne začasne ukrepe razvojne podpore na štirih območjih:

- Pomurska regija, v obdobju 2010-2019;
- Pokolpje (občine Črnomelj, Metlika, Semič, Kočevje, Kostel, Loški Potok in Osilnica) v obdobju 2011-2020;
- Maribor s širšo okolico v obdobju 2013-2018;
- Območje občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje, v obdobju 2013-2020.

Problemska območja z visoko brezposelnostjo so prednostna območja vseh razvojnih politik. Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Uradni list RS, št. 16/13, 78/15 in 46/19) določa, da so se gospodarske razmere na določenem območju poslabšale do stopnje, ko registrirana brezposelnost doseže kritično mejo, če je stopnja registrirane brezposelnosti v upravni enoti najmanj tri zaporedne mesece 17,0-odstotna ali višja. Problemsko območje z visoko brezposelnostjo se lahko določi ožje ali širše od območja upravne enote, v kateri je stopnja brezposelnosti presegla kritično mejo, mora pa biti strnjeno območje enega ali več naselij, na katerem živi najmanj 20 000 prebivalcev.

V obdobju od leta 2010 do danes so se izvajali različni začasni ukrepi razvojne podpore. Za vsa štiri območja, za obdobje 2010-2020, bodo ministrstva porabila 333 mio EUR sredstev. Trenutno se še izvajajo dodatni ukrepi razvojne podpore na območju Pokolpja in območju občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje (Pomurje se zaključuje 31.12.2019). Izvajajo se naslednji skupni ukrepi:

Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju od 2011 do 2020

- Instrument 1.1: Subvencije za spodbujanje investicij
- Instrument 1.2: Ugodni razvojni krediti za investicije
- Instrument 1.3: Subvencije za zagon podjetij
- Instrument 1.4: Mikrokrediti
- Instrument 1.5: Promocija problemskega območja z visoko stopnjo brezposelnosti, privabljanje tujih in domačih investitorjev ter izvajanje programa in

- b) Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost na podlagi 27. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.
- c) Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje na podlagi 28. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.
- d) Ukrep 4: Davčne olajšave investiranja na podlagi 28. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.
- e) Ukrep 5: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja v okviru izvajanja lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.
- f) Ukrep 6: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013.
- g) Ukrep 7: Prometna in energetska infrastruktura.

Poleg zgoraj navedenih ukrepov in instrumentov razvojne podpore, ima vsako od problemskih območjih še regijsko specifične instrumente. V Pokolpju sta to:

- Instrument 1.6: Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev v Pokolpju
- Instrument 1.7: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike.

Vlada Republike Slovenije letno obravnava letna poročila o izvajanju omenjenih ukrepov, za Pomurje tudi Državni zbor Republike Slovenije. Vse analize in podatki kažejo, da problemskih območjih z visoko brezposelnostjo po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in merilih iz Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike ni več.

Ugotavljamo, da je izvajanje dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore od leta 2010 do danes, prispevalo k ustavitvi negativnih trendov. Krivulja gospodarske rasti je obrnjena navzgor. To ne pomeni, da se Vlada Republike Slovenije ne zaveda, da še obstajajo območja potrebna razvojne pomoči. V naslednjem finančnem obdobju so to obmejna problemska območja. 24. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja določa obmejna problemska območja kot prednostna območja vseh razvojnih politik.

Uredba o določitvi obmejnih problemskih območij (Uradni list RS, št. 22/11, 97/12, 24/15 in 35/17) določa, katera so ta območja, Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike pa v 11. členu določa merila in področja za dodeljevanje sredstev pri izvajanju ukrepov na obmejnih problemskih območjih. Za uskladitev ciljev in osredotočenje resornih politik na obmejna problemska območja se bo pripravil štiriletni program razvojnih spodbud za obmejna problemska območja, ki ga sprejme vlada. Program bo vseboval cilje, razvojne spodbude, finančni okvir ter način spremljanja programa.

V prejšnji in sedanji finančni perspektivi so prednostna območja vseh razvojnih politik bila problemska območja z visoko brezposelnostjo, v naslednji so to obmejna problemska območja.

V zvezi z vprašanjem o možnosti, ki jo daje zakonodaja o lokalni samoupravi glede posebnega statusa razvojno ogroženim občinam pojasnjemo, da sistem financiranja občin, ki ga ureja Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr.), že upošteva razvojno raznolikost slovenskih občin. Najprej so te razlike pripoznane skozi enačbo za izračun primerne porabe občin, ki upošteva število prebivalcev, površino, dolžino lokalnih cest ter prebivalce mlajše od 15 in starejše od 65 let.

Poleg tega ima zakon posebno ureditev za določanje višine sredstev za sofinanciranje občinskih investicij, ki razvitost občin določa kot merilo za dodeljevanje višine sredstev. Razvitost posamezne občine se izračuna ob upoštevanju kazalnikov razvitosti občine, ki so: bruto dodana vrednost gospodarskih družb na zaposlenega, osnova za dohodnino na prebivalca in število delovnih mest na število delovno aktivnega prebivalstva občine, kazalnikov ogroženosti občine, in sicer: indeksa staranja prebivalstva občine ter stopnje registrirane brezposelnosti in stopnje delovne aktivnosti na območju občine, ter kazalnikov razvojnih

možnosti, ki so: kazalnik oskrbljenosti z dobrinami in storitvami javnih komunalnih služb, kazalnik opremljenosti s kulturno infrastrukturo (kulturni spomeniki in objekti javne kulturne infrastrukture), delež območij Natura 2000 v občini in kazalnik poseljenosti občine.

Zakon o financiranju občin pa ima še nekatere druge spodbujevalne ukrepe, povezane z razvojnimi in drugimi posebnostmi slovenski občin. Tako na primer omogoča sofinanciranje skupnih občinskih uprav in s tem zmanjšanje stroškov posebej manjših občin. Država sofinancira delovanje skupnih občinskih uprav za kar enajst različnih nalog, ki jih izvajajo občinske uprave. Občinam, v katerih živi italijanska in madžarska narodna skupnost, pa država zagotavlja posebna dodatna sredstva za zagotavljanje dvojezičnosti. Tudi v tem primeru so ta sredstva posebej dobrodošla za delovanje manjših občin.

Naziv ukrepa	ministrstvo	vrsta spodbude	VSA PROBLEMSKA OBMOČJA Z VISOKO BREZPOSELNOSTJO										
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ
1. Program spodbujanja konkurenčnosti problemskega območja z visoko brezposelnostjo	MGRT		2.585.680	1.349.196	4.530.152	5.398.969	6.522.185	25.400.000	20.950.000	23.166.579	11.808.700	11.183.541	112.895.002
v tem:													
1.1. Integralni proračun		subvencija	2.585.680	1.349.196	4.530.152	5.398.969	6.522.185	8.150.000	3.700.000	5.816.579	2.388.700	2.087.541	42.529.002
1.2. EU sredstva		subvencija	0	0	0	0	0	1.200.000	1.200.000	1.300.000	600.000	500.000	4.800.000
1.3. Krediti - integralni proračun		kredit	0	0	0	0	0	16.050.000	16.050.000	16.050.000	8.820.000	8.596.000	65.566.000
2. Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost	Zavod RS za zaposlovanje	subvencija	0	8.576	10.129	37.420	166.004	200.000	400.000	500.000	400.000	400.000	2.122.129
3. Davčne olajšave za zaposlovanje	FURS	olajšava	0	22.468	16.711	738.695	500.000	500.000	700.000	700.000	500.000	500.000	4.177.874
4. Davčne olajšave za investiranje	FURS	olajšava	0	2.114.892	620.890	1.500.000	1.500.000	2.000.000	2.500.000	3.000.000	2.000.000	2.000.000	17.235.782
5. Spodbude za trajnostni razvoj podeželja v okviru izvajanja lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, sofinanciranega s strani evropskih skladov		subvencija	0	0	584.408	824.390	320.614	0	1.172.750	1.172.750	500.750	500.750	5.076.412
v tem:													
5.1. Evropski sklad za regionalni razvoj	MGRT	subvencija	0	0	0	0	0	0	626.000	626.000	273.000	273.000	1.798.000
5.2. Evropski kmetijski sklad	MKGP	subvencija	0	0	584.408	824.390	320.614	0	546.750	546.750	227.750	227.750	3.278.412
6. Prometna in energetska infrastruktura	MzI	sredstva za infrastrukturo	12.661.221	12.957.125	15.166.282	2.797.046	663.100	14.009.621	30.496.038	8.375.000	18.930.000	40.471.000	156.526.433
7. Spodbujanje raziskovalno-razvojnih projektov	MGRT	subvencija	0	0	0	2.009.000	0	0	0	0	0	0	2.009.000
(1) SKUPAJ subvencije			2.585.680	1.357.772	5.124.689	8.269.779	7.008.803	9.550.000	6.472.750	8.789.329	3.889.450	3.488.291	56.536.543
(2) SKUPAJ krediti			0	0	0	0	0	16.050.000	16.050.000	16.050.000	8.820.000	8.596.000	65.566.000
(3) Skupaj olajšave			0	2.137.360	637.601	2.238.695	2.000.000	2.500.000	3.200.000	3.700.000	2.500.000	2.500.000	21.413.656
(5) Skupaj sredstva za infrastrukturo			12.661.221	12.957.125	15.166.282	2.797.046	663.100	14.009.621	30.496.038	8.375.000	18.930.000	40.471.000	156.526.433
(6) SKUPAJ VSE (6=1+2+3+4+5)			15.246.901	16.452.257	20.928.572	13.305.520	9.671.903	42.109.621	56.218.788	36.914.329	34.139.450	55.055.291	300.042.632